

Barnevern18

Bergen, 22. november 2018

Program

Tap, mestring, løsrivelse og identitet. Den vanskelige ungdomstiden

09.15-09.30	Velkommen <i>Direktør Pernille Pettersen Smith og daglig leder Torstein Røed</i>	13.45-14.00	Pause
09.30-10.15	Barnevernsaker mot Norge for Den europeiske menneskerettsdomstol. Refleksjoner og oppdateringer. <i>Professor dr. juris Karl Harald Søvig, UiB</i>	14.00-15.00	God rettssikkerhet for ungdom. Hva skal til? <i>Barnevernsproffene, Forandringsfabrikken</i>
10.15-10.30	Pause	15.00-15.15	Pause
10.30-11.15	Barnevernsadvokatens perspektiv, med fokus på ungdommens kompetente stemme og vektingen av denne i de ulike sakstyper. Ungdom i samtaleprosess. <i>Advokat May Britt Løvik</i>	15.15-16.00	Å bygge selvfølelse hos ungdom ved å lytte til dem <i>Psykologspesialist og førstelektor, Guro Øiestad, UiO</i>
11.15-11.30	Pause	16.00-16.15	Pause
11.30-12.00	Streiftog i grenselandet mellom barnevernrett og politikk. Stoppesteder er bl.a. institusjonsnorge, ungdom og psykiatri. <i>Fylkesnemndsleder Geir Kjell Andersland</i>	16.15-17.00	Barnevernsinstitusjonen som arena for omsorg <i>Dosent Jan Storø, OsloMet</i>
12.00-13.00	Lunsj	17.00-17.15	Pause
13.00-13.45	Hva skal til for å oppnå virksomme barnevernsinstitusjoner, og hva er risikoene ved bruk av institusjoner for ungdom? <i>Psykolog Tore Andreassen, Bufdir</i>	17.15-18.00	Musikkterapi som ressurs i barnevernet og i skolen - utvikling av praksis og kunnskap <i>Førsteamanuensis Viggo Krüger, UIB</i>
		19.30	Middag

Foredragsholdere

Jan Storø

Jan Storø (1954) er dosent ved OsloMet, institutt for sosialfag, og forfatter av flere fagbøker innenfor barnevern, ettervern og sosialpedagogikk, bl.a. På begge sider av atten. Om ungdom, barnevern og ettervern (Universitetsforlaget 2001). Storø er utdannet barnevernspedagog fra Norges kommunal- og sosialhøgskole (1980), og har senere en cand.polit.-grad fra Høgskolen i Oslo (2005). Han har sin praktiske yrkeserfaring hovedsakelig som miljøarbeider, assisterende styrer og styrer fra barne- og ungdomsinstitusjoner eid av Oslo kommune. Fra 2005 har han vært førstelektor ved Høgskolen i Oslo og Akershus og dosent fra 2017. Storø satt i redaksjonsutvalget i tidsskriftet Norges Barnevern (2003-16) og var medlem i Barnevernpanelet (2010-11). Storø fikk HIOAs formidlingspris for 2012. Juryen uttalte bl.a. følgende: Barnevern er et komplisert fagområde, med mange etiske dilemmaer, og det er viktig at fagpersoner deltar aktivt i media. Storø tar dette ansvaret ved å delta med et sterkt engasjement for formidling av sitt fagfelt. Førstelektor Jan Storø har i tillegg til fagbøker, også skrevet en rekke fagar- tikkler, kronikker og debattartikler hvor han diskuterer barnevern i et bredt perspektiv. Storø er filman- melder i avisen Khrono.no og medlem i Norsk Filmkritikerlag.

Viggo Krüger

Viggo Krüger er førsteamanuensis ved GAMUT, Griegakademiet, Universitetet i Bergen og forsker/ musikkterapeut ved Aleris Ungplan & BOI, region vest. Han er leder av kulturlaget Kom nærmere, som er en et prosjekt som tilrettelegger kulturaktiviteter for ungdom som er eller har vært i kontakt med barnevernet. Prosjektet er en langsiktig satsing for å gi ungdom under ettervern anledning til å delta i meningsfulle kulturaktiviteter. Krüger har skrevet boken Musikk, ungdom, deltakelse – musikk i forebyggende arbeid. Temaet er hvordan musikk kan brukes for å gi ungdom gode erfaringer i samhand- ling med voksne og jevnaldrende. Krüger tok i 2012 doktorgraden i Musikkterapi med avhandlingen Musikk - Fortelling - Fellesskap. En kvalitativ undersøkelse av ungdommers perspektiver på deltagelse i samfunnsmusikkterapeutisk barnevernsarbeid. Krüger viser hvordan ungdommens bruk av musikk både kan forstås som identitetsarbeid og strukturerende ressurs i sosialiseringprosesser der jevn- derfellesskapet og forholdet til voksne spiller inn. Krüger er musiker og kjent fra flere band, bl.a. Pogo Pops, som fikk Spellemannsprisen i 1993.

Forandringsfabrikken

Forandringsfabrikken er en nasjonal stiftelse som forandrer hjelpesystemene og skole gjennom samar- beid med barn og unge. Ideen er enkel, men effektiv: Hvis vi lytter til hva barn og unge sier er nyttig, og hva som må forandres – får vi systemer som gir bedre hjelp. Siden 2008 har Forandringsfabrikken systematisk innhentet kunnskap fra barn og unge om hvordan de opplever møtene med barnevern, justismyndigheter, psykisk helsevern og skole, og hvilke råd barna vil gi for at systemene skal bli bedre. Dette gjøres på samlinger og i samtaler, ved hjelp av metoden ForandringsMetodikk. Metoden er egenutviklet og bygger på Participatory Learning and Action (PLA), som er en deltagende, og godt evaluert metodikk. Forandringsfabrikken løfter frem barn og unge som "proffer", fordi de er eksperter- eller proffe- på systemene de er i. Forandringsfabrikken samarbeider med 1100 BarnevernsProffer, 500 PsykiskhelseProffer, 5000 SkoleProffer og 100 JustisProffer over hele Norge. Kunnskapen og rådene fra barna oppsummeres og publiseres i hefter, magasiner og filmer, uten analyser eller kommentarer fra voksne. De unge proffene presenterer rådene selv i møter og foredrag, og rett til makten av poli- tikere, myndigheter, fagfolk og utdanninger. Forandringsfabrikken arbeid kan deles inn i fire hoved- kategorier: Kunnskapsinnhenting, Kunnskapsformidling, Utviklingsarbeid, Påvirkningsarbeid. Foran- dringsfabrikken ble grunnlagt av antropolog Marit Sanner og journalist Eva Dønnestad i 2004. I 2011 ble Marit Sanner tatt inn i "Ashoka". Det er et globalt nettverk for verdens ledende sosialentreprenører på systemforandringer. Den internasjonale organisasjonen Accelerating Change for Social Inclusion (ACSI) pekte i 2017 ut Forandringsfabrikken som en av Europas beste sosiale entreprenører for utsatte barn.

Karl Harald Søvig

Professor ved Universitetet i Bergen siden 2009. Ble dr. juris i 2005 på avhandlingen Tvang overfor rusmiddelavhengige. Søvig har tidligere jobbet som konstituert tingrettsdommer, lagdommer og fyl- kesnemndsleder. Jobber særlig med bruk av tvang i velferdsretten, både overfor mennesker med rus- middelavhengighet, psykiatriske pasienter og i barnevernet. Søvig har skrevet bøkene Tvang overfor gravide rusmisbrukere (1999) og Tvang overfor rusmiddelavhengige (2007), som bygger på hans dok- torgradsavhandling. Han har også skrevet en rekke artikler og bokkapitler innenfor barnevernsfeltet, og er mye brukt som foredragsholder. Har vært medlem av redaksjonsrådet for Tidsskrift for familierett, arverett og barnevernsrettslige spørsmål siden 2003. Dekan ved Juridisk fakultet siden 2017.

Guro Øiestad

Guro Øiestad er spesialist i klinisk voksenpsykologi og har jobbet som psykolog siden 1990. Hun har erfaring fra forskning, PP-tjeneste, psykisk helsevern og helsevesenet forøvrig. Hun er førstelektor i halv stilling ved Psykologisk Institutt, UiO. Videre underviser hun for Norsk Psykologforening. Siden 2000 har hun hatt privat praksis i psykologfellesskapet Angst og Jubel, hvor hun tilbyr terapi/konsultasjon, også for tenåringer (13-19) og deres familier, samt veiledning til psykologer under spesialisering. Ved siden av dette holder hun foredrag eller kursopplegg for arbeidslivet, rundt temaer knyttet til selvfølelse, kommunikasjon og feedback, ledelse og organisasjonskultur, motivasjon og utvikling for grupper og organisasjoner. Guro Øiestad har gitt ut flere bøk- er, bl.a.: Feedback (2004) – om betydningen av positiv feedback og hvordan man kan utvikle evnen til å gi og motta gode tilbakemeldinger. Kritikk (2006) – om den vanskelige kunsten å gi og motta korreksjoner. Selvfølelsen (2009) – om hva selvfølelse er og hvordan den kan styrkes. Selvfølelsen hos barn og unge (2011) – en håndbok for foreldre og andre voksne som har ansvar for barn, om hvordan selvfølelsen bygges i oppveksten. Hun har gitt ut to bøker sammen med barnepsykologene Ida Brandtzæg og Stig Torsteinson: Se barnet innenfra (2013), om tilknytning i barnehagen, og Se eleven innenfra (2016), om relasjonsarbeid og mentalisering i skolen. Guro Øiestad er teoretisk og praktisk forankret i ulike retninger innenfor psykologien, med hovedvekt på humanistisk orientert psykologi. Hun er tilknyttet Institutt for Aktiv Psykoterapi. I 2014 mottok hun Åse Gruda Skards pris for popularisering av psykologisk kunnskap. Juryen uttalte følgende om Øiestad: Hos prisvinneren smelter form og innhold, fag og person sammen til et større hele. Psykologien får kraft ved at det nettopp er prisvinneren som formidler den.

Tore Andreassen

Tore Andreassen er psykolog og ansatt i Bufdir. Han er forfatter av boken Behandling av ungdom i institusjoner – hva sier forskningen? Andreassen har utviklet behandlingsmodellen MultiFunC som er rettet inn mot ung- dom med atferdsproblemer og vært leder for arbeidsgruppen som utarbeidet rapporten Utvikling av kvalitet i barnevernet i regi av Bufdir. Andreassen deltar i et internasjonalt nettverk bestående av 31 forskere fra 11 land som møtes jevnlig og drøfter utfordringer i de ulike landene. Gruppen ga ut boken Therapeutic Residential Care for Children and Youth - Developing Evidence based International Practice i 2014, og rapporten «Therapeutic Residential Care for Children and Youth: A Consensus Statement of the International Work Group on Thera- peutic Residential Care i 2016. Andreassen har vært pådriver for differensiering av institusjoner rettet mot ulike målgrupper i barnevernet. Tidligere hadde barnevernet i Norge stort sett «generalistinstitusjoner». Siden 2013 har vi differensiert mellom institusjoner for ulike målgrupper blant ungdommer med atferdsproblemer. Det skilles bl.a. mellom lav- og høyrisikoungdommer basert på standardisert risikovurdering, og man forsøker å skille barn med alvorlige atferdsvansker og alvorlig rusproblematikk fra barn med andre behov. Andreassen er veileder for psykologene i Nasjonalt Intaksteam i Bufetat som målgruppedifferensierer og velger «riktig» institusjon for enkeltingdommer. Dette gjøres med YLS/CMi som er et standardisert risikovurderingsinstrument for atferds- vansker og kriminalitet. Siden 2016 har NIT også foretatt resultatmåling med samme instrument ved avsluttet institusjonsopphold. Dette gir oss for første gang muligheter for systematiske data om i hvilken grad norske barnevernsinstitusjoner for barn med rus eller atferdsproblemer lykkes.

Geir Kjell Andersland

Andersland er utdannet jurist (1977) og har arbeidet som fylkesnemndsleder siden 2009. Han har forelest og skrevet en rekke fagar- tikkler og kronikker om barnerettslige temaer. Andersland var redaktør for antologien De Castbergske barnelover 1915-2015. (Cappelen Damm Akademisk 2015). Forfatter av boken Sviket mot barn- dommen. Om Gunnar Staalesen, Varg Veum og barnevernet- sannhetsvitner og hjelpere for forsømte og svik- tede barn. (Bodoni forlag 2017). Andersland har arbeidet som dommerfullmektig og advokat. Han var stas- sekretær i Sosialdepartementet 1989-90. Regiondirektør i Barne-ungdom- og familieetaten (Bufetat) region vest 2004-2009. Administrerende direktør ved Haukeland universitetssykehus 1988-92. Administrerende direktør ved Norges Handelshøyskole(NHH) 1992-98. Byråd i Bergen kommune 2000-2001. Medlem av Bergen bystyre og Hordaland fylkesting i flere perioder. Medlem av Hordaland fylkesting 2015-19. Andersland ledet Sosialdepar- tementets utvalg som utredet Ledelse i sykehus (Sosialdepartementet 1990). Han var medlem av Flato-utvalget som utredet Bedre samordning av tjenester for utsatte barn og unge (NOU 2009: 22). Han var også medlem av Særdomsutvalget som utredet Særdomsstoler på nye områder? Vurdering av nye domstolsordninger for foreldretvist, barnevernsaker og utlendingsaker (NOU 2017:8).

May Britt Løvik

May Britt Løvik driver alminnelig advokatvirksomhet i Bergen. Hun er en rutinert advokat med særlig kompetanse innen barnerett, familierett og barnevern. Løvik har omfattende prosedyrerfaring fra domstol og fylkesnemnd. I saker for fylkesnemnda har hun representert både offentlig og privat part, og har i særlig grad interessert seg for hvordan ungdom med atferdsvansker blir behandlet av rettsystemet. Løvik er fast oppnevnt bistandsadvokat for fornærmede i straffesaker, både i Bergen tingrett og Gulatings lagmannsrett.